

ÅRSPLAN 2023 - 2024

«Trygghet, mestring og læring for alle»

Innholdsfortegnelse

Gausetangen barnehage	s. 1
Lov om barnehager	s. 1
Rammeplan for barnehagen	s. 2
Strategiplan for barnehage og skole	s. 2
Personalutvikling 2023-2024	s. 3
Barnehagens årsplan;	s. 3
• Formål	
• Arbeid med årsplanen	
Visjon og verdigrunnlag	s. 4
Satsningsområder 2023- 2024	s. 4
• Livsmestring og helse	s. 5
• Kommunikasjon, språk og tekst	s. 5
• Mangfold som ressurs i hverdagen	s. 6
• Digital praksis	s. 7
• Lek i barnehagen	s. 7
Trafikkopplæring i barnehagen	s. 8
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte	s. 8
Medvirkning	s. 8
Progresjon	s. 8
Planlegging	s. 9
Dokumentasjon	s. 9
Vurdering	s. 9
Overganger	s. 10
Foreldresamarbeid	s. 10
Samarbeidspartnere	s. 11
Rammeplanens fagområder systematisert i Års rytme	s. 11
Hovedtema for året	s. 12
Plan over Års rytme	s. 13

GAUSETANGEN BARNEHAGE

Gausetangen barnehage eies av Holmestrand kommune og åpnet 02.08.2017, og ligger i Næskildsgate 2 A.

Barnehagen har fra høsten 2023, 3 avdelinger med barn fra 0-3 år og tre avdelinger med barn i alder 3-6 år.

Avdelingene på Gausetangen heter:

Eggeskallet	Tlf: 469 41 297
Lallahumpen	Tlf: 469 31 425
Dunkebekk:	Tlf: 469 13 846
Sikksakken:	Tlf: 469 35536
Furulunden:	Tlf: 477 69 710
Utsikten:	Tlf: 905 71 090
Administrasjon:	Tlf: 930 65 790

Personalet:

Barnehagens bemanning består av pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Barnehagen har virksomhetsleder i 100% stilling og assisterende styrer i 50% stilling.

Lov om barnehager

Vi bygger vår virksomhet på Barnehageloven (vedtatt 17.06.05, sist endret 21.06.2017)

§1 Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen er en offentlig vedtatt læreplan som gjelder for alle barnehager i Norge. Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har. Alle barnehager skal bygge sitt arbeid på det som står i Rammeplanen. Det betyr at det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal være knyttet opp til Rammeplanens intensjoner, innhold og fagområder.

I Rammeplanen legges det vekt på disse områdene i forhold til arbeidet med barna:

- Lek, læring, omsorg og danning
- Vennskap og fellesskap
- Mangfold
- Demokrati, medvirkning og likeverd
- Livsmestring og helse

I tillegg til disse områdene arbeider vi også med Rammeplanens syv fagområder i

løpet av barnehageåret:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Strategiplan for barnehage og skole 2020-2025

«Trygghet, mestring og læring for alle»

Strategi planen var gjeldende fra 1. august 2021 og har som mål at alle barnehagebarn og skoleelever blir inkludert i sterke fellesskap i barnehage og skole. Strategi planene har tre langsiktige satsningsområder

- Livsmestringskompetanse
- Språklig kompetanse
- Digital kompetanse

For å lykkes med satsningen på disse områdene må det opprettholdes og utvikles kompetanse ved å sørge for god profesjonsutvikling hos de ansatte.

Personalutvikling 2023-2024

Personalet vil få kompetanseheving via overordnet kompetanseplan i følgende temaer:

- Livsmestringskompetanse - Psykososialt barnehagemiljø og godt lekemiljø
- Språklig kompetanse - Språklig mangfold og begrepsinnlæring
- Digital kompetanse - Etisk forståelse for, og bevisstgjøring av digitale media
- Profesjonsutvikling - kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende oppvekst, og oppvekstreformen.
- Tidlig innsats - Samarbeid på tvers av profesjoner

Barnehagene har livsmestringskompetanse som prioritert hovedområde i 2023/2024. Det legges fokus på psykososialt barnehagemiljø og godt lekemiljø.

Barnehagens årsplan

Årsplanen er et arbeidsverktøy for barnehagens personale og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Styrer leder prosessen i å utarbeide årsplan, og årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Rammeplanen i papirutgave kan lånes ut til foresatte i barnehagen.

Rammeplanen kan også lastes ned, eller leses på www.udir.no

Årsplanen ble godkjent i samarbeidsutvalget: ved Monika Rirud 22.08.23.

Barnehagen er representert ved Kine Nikolaisen. Årsplanene tar utgangspunkt i strategiplan for området oppvekst og fokusområdene vi skal arbeide med som er i tråd med denne og rammeplanens formål og innhold.

Vurdering og arbeid med årsplanen

Årsplanen vurderes jevnlig, internt i barnehagen, via avdelings møter, pedagogisk leder møter og i personalmøter. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Det kan også bidra til en åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgaver. Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet. På denne måten kan personalet lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barnehagen er en tradisjonsbærer med sammensatt kompetanse og har «taus kunnskap» det er viktig å sette ord på. Dette legges til grunn for videre arbeid og utvikling med områder vi ønsker å jobbe spesifikt med i vår barnehage.

Visjon og verdigrunnlag

Holmestrand kommunes kommunale barnehagers felles visjon:

Trygghet, mestring og læring for alle

Visjonen vår betyr for Gausetangen barnehage:

Gjennom et godt samarbeid, og gjensidig respekt, skaper vi gode hverdager i barnehagen. Trygghet og omsorg danner grunnlag for lek og vennskap.

Gode stunder skapes gjennom omsorg, lek og læring ut ifra barnas eget ståsted. Både barn og voksne blir møtt der de er, og det bidrar til et trygt og godt fellesskap.

Satsningsområder i årsplan 2023-2024

- Livsmestring og helse
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Mangfold som ressurs i hverdagen
- Digital utvikling

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og skal bidra til utjevning av sosiale forskjeller. Barnets fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Barna skal oppleve å bety noe for andre, og ha det godt med seg selv. Barnet blir kjent med sine egne, og andres følelser.

Barnehagen er ofte det første stedet barnet møter utenfor egen familie, og barnehagen skal da være et trygt og godt sted. Et sted barnet kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

I løpet av barnehagedagen skal barna ha mulighet til ro, hvile og avslapning. Da får barna anledning til å roe seg ned, og bearbeide inntrykk de får. I barnehagen skal man også ha en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. At barnehagen servere måltider og at barna også deltar i matlaging, fremmer matglede og sunne helsevaner.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi har gode relasjoner mellom barn og voksne
- Tilstedeværende og engasjerte voksne
- Barna skal støttes i å mestre motgang og håndtere utfordringer
- Barna skal bli kjent med og håndtere egne følelser
- Synliggjøre viktigheten av de menneskelige behovene: mat, søvn og hvile
- Tilrettelegge for søvn og hvile/avslapning i barnehagen
- Rom for at barna prøver ut og mestrer ulike nye situasjoner i barnehagen
- Allsidig fysisk aktivitet både ute og inne

Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barn utforsker og utvikler sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter. Personalet i barnehagen skal invitere til utforskning av språket, både muntlig og skriftlig. Man skal leke med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Gode samtaler og samspill med barna
- Gi barna tid og rom til å få snakke
- Bevisst språkbruk mellom voksen og barn/ voksen og voksen
- Voksne er bevisst sitt eget kroppsspråk
- Barn opplever mestring ved ulike kommunikasjonsformer (verbalt/nonverbalt)

Metoder som kan brukes:

- Bruk av bøker, bilder, eventyr og rollespill
- Alternativ supplerende kommunikasjon (ASK)
- Barna blir nysgjerrige på språk gjennom rim, regler og sang
- Bruk av konkrete i arbeidet med språk
- Bruk av språkløyper, vi tar i bruk kompetansehevingspakkene når dette er hensiktsmessig i henhold til kompetanseutvikling. Les mer om språkløyper her: <http://sprakloyper.uis.no>

Mangfold som ressurs i hverdagen

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Det finnes mange ulike måter å leve og tenke på og flere ulike familie former. Barnehagen gi barna felles erfaringer og synliggjøre verdien av et fellesskap. Alle barn skal anerkjennes for den de er, og man skal synliggjøre den enkeltes verdi og plass i fellesskapet. Barnehagen skal bruke mangfold som ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut ifra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Barnehagen legger til rette for kulturmøter og gir rom for barns egen kulturskaping. Alle barn skal oppleve glede og mestring i det sosiale og kulturelle fellesskapet. Det skal tilbys varierte impulser, opplevelser og erfaringer som omfatter både nasjonale og internasjonale perspektiver.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi har fokus på og fremmer ulike livssyn og kulturer
- Respekt for ulike kulturer og livssyn
- Være med på å fremme et kulturelt fellesskap
- Fremme vennskap på tvers av kultur, alder og kjønn
- Få kjennskap til ulike høytider

Barnehagen samarbeider med FORUT, og i forkant av FN dagen som vi markerer hvert år, medvirker barna aktivt i disse forberedelsene. Vi bruker tilsendt pedagogisk materiale for barn i barnehagealder, og gjennom dette lærer vi om barns ulike levekår og oppvekst. Barna får en begynnende forståelse for det å være en del av et stort fellesskap og hele verden.

Digital praksis

Barnehagen bruker digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet med barna. Dette skal støtte opp om barnas læreprosesser fører til et rikt og allsidig læringsmiljø. Digitale verktøy tilbys på lik linje med annet pedagogisk materiell og leker. Digitale verktøy skal brukes i kreative, lærende og utforskende aktiviteter av barn og voksne. Digitale verktøy brukes med omhu, og skal ikke dominere som arbeidsmåte. Når man bruker digitale verktøy, skal det alltid være en voksen sammen med barna. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse for knyttet til digitale medier.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Bruk av kamera (digitalt / engangskamera) i prosjekter
- Lage lydbøker/bildebøker
- Bruke i-pad som fremviser når vi jobber med ulike prosjekter
- Skape felles lekeinspirasjon via digitale verktøy
- Bruke ulike apper, for eksempel i forhold til språk (språk kista, snakkepakke, Salaby)
- Kopiere sammen med barna på kopi maskinen
- Informere foresatte om hva slags programmer vi bruker sammen med barna deres

Leken i barnehagen

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barns utvikling og læring og for sosial og språklig samhandling» (RP s 20)

Det å leke er et grunnleggende behov for alle barn. Gjennom leken bearbeider barna alle sine opplevelser, inntrykk og erfaringer til uttrykk, som de leker ut. Dette fører til ny forståelse og ny læring for barna.

Leken har mange uttrykksformer og fører til forståelse og vennskap på tvers av alder, språk og ulike kulturer. Gjennom lek tilegner barna seg sosial kompetanse, man tar hensyn til hverandre, lærer å samarbeide og lærer seg sosiale spilleregler. Gjennom leken utvikles språket. Leken er et viktig verktøy til å utjevne sosiale ulikheter, skape trivsel, mestringfølelse og se seg selv som en del av et større fellesskap med andre.

Leken er iboende for barnet, de er «nødt» til å leke. Leken har egenverdi i seg selv, og personalet må ha forståelse for betydningen av dette for barna. Leken er øvelsen til «selve livet», og gjennom lek, sosial kompetanse, språk og læring bygger vi barnets grunnmur for trygghet, selvfølelse og tillit til verden rundt dem.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Vi verner om, og setter av tid til leken
- Ommøblere og organisere rom til ny inspirasjon til ny lek
- Legge opp til felles lekeinspirasjon

- Ruller på leker i barnehagen
- Vi bruker udefinert, kjønnsnøytralt lekemateriell
- Voksne veileder barna i lek ved behov
- Voksne som aktivt bidrar til at barn kommer inn i lek

Trafikkopplæring i barnehagen

Trafikkopplæring skal være viktig del av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barna skal få kunnskap om, og lære og ferdes i trafikken. Målet er at det legges til grunn holdninger og verdier som fører til at man lærer å orientere seg og ferdes trygt i nærmiljøet. Vi ønsker gjennom trafikkopplæring å gi barna et godt grunnlag for hvordan de ferdes i trafikken videre i livet. For å få forståelse for trafikk må vi gi barna disse ferdighetene gjennom varierte aktiviteter og lek ute og inne. Det overordnede målet for trafikk opplæring er at barna skal utvikle gode holdninger, få forståelse og kunnskap for å kunne ferdes i trafikkerte områder.

Dette synliggjøres i barnehagen ved:

- Samarbeid med Trygg trafikk, Barnas trafikk klubb
- Gå på tur i nærmiljøet hvor vi øver på ulike skilt, merkinger og trafikkregler
- Lage trafikk miljø inne i barnehagen
- Voksne som rollemodeller

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. I barnehagen har vi også barn som har behov for ekstra støtte i forhold til det språklige, motoriske eller den sosiale utviklingen. I samarbeid med de foresatte ber vi PPT om å utarbeide en sakkyndig vurdering av det spesialpedagogiske tilbudet barnet har behov for. Det er ansatt personal i barnehagen som har ansvar for å støtte barn med spesialpedagogiske tilrettelegninger i det daglige.

Medvirkning

Barns rett til ytringsfrihet skal ivaretas og deres medvirkning må integreres i arbeidet med barnehagens innsatsområder. Barna skal bli spurt om saker, og vi skal høre på deres meninger. Da får de en reell medvirkning i egen hverdag. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet, og mellom personalet og foresatte.

Progresjon

Progresjon innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære å oppleve fremgang. Dette innebærer at barnehagen legger til rette for at alle aldersgrupper får varierte leke, aktivitets, og læringsmuligheter. Personalet bygger videre på barnas innspill og interesser, og gir de varierte erfaringer og opplevelser. Progresjon tilrettelegges gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegging legges til grunn for refleksjon i forhold til barnehagens satsningsområder og innhold. Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og utvikling, individuelt og i gruppe. Planlegging foregår i barnehagen på avdelingsmøter, pedagogisk leder møter, personalmøter og på planleggingsdager.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av eget arbeid er et middel til å få frem ulike meninger, og man blir åpne for en reflekterende praksis. Å synliggjøre personalets arbeid i barnehagen og barnas arbeidsprosesser, er viktig som grunnlag for barns utvikling. Man reflekterer over barnehagens verdigrunnlag og oppgaver, og barnehagen som arena for lek, læring og utvikling. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon som lages og brukes sammen med barna kan være bilder og skrift, lage bøker sammen, bruke digitale verktøy, gjennomføre forestillinger. Personalet dokumenterer gjennom årsplan, periodebrev, månedsplaner og daglig kontakt med de foresatte.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet som gjøres. Vurderinger skal bygge på refleksjoner som hele personal gruppen er involvert i. Felles refleksjoner i personalgruppen om det pedagogiske arbeidet, er utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Overganger

Oppstart i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte, legge til rette for at barnet får en god og trygg oppstart i barnehagen. Barnet skal bli kjent med barnehagen, danne relasjoner til personalet og bli kjent med nye rutiner. Barnet følges opp tett for å etablere trygghet og forutsigbarhet i hverdagen.

Overganger innad i barnehagen

Overganger innad i barnehagen til ny avdeling tilrettelegges med besøksdager for å bli kjent med barn og personal på «sin nye» avdeling. Dette skaper trygghet og forutsigbarhet for barnet.

Overgang til skolen

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barna skal få en god og trygg overgang fra barnehage til skole eventuelt skolefritidsordning. I Holmestrand er det utarbeidet prosedyre som vi følger ved overgang til skole. Denne prosedyren er forpliktende for alle parter.

Foreldresamarbeid

Barnehagen ønsker et godt samarbeid med de foresatte. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (Barnehage loven – kap. 1 – barnehagens formål og innhold) I barnehagen knytter barna nære relasjoner til andre barn og voksne, og de får nye opplevelser og perspektiver. Samarbeid mellom hjem og barnehage er en forutsetning for å skape sammenheng og trygghet for barna slik at de utvikler sine egne erfaringer og blir trygge.

- Vi har daglig kontakt og utveksling av informasjon ved levering og henting
- Foresatte inviteres inn i barnehagen og blir kjent med andre barn, foresatte og ansatte
- Barnehagen bidrar til at ansatte og foresatte har gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres oppgaver med tanke på barnet

Samarbeid skjer i disse fora:

- Samarbeidsutvalget (SU)
- Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) - representanter blir valgt på første foreldremøte vi har på høsten
- Foreldre møter 1 – 2 ganger pr år (informasjon om dato blir gitt)
- Barnehagen gir tilbud om to foreldresamtaler i året
- Gjennom ulike arrangementer i barnehagen
- Gjennomføring av UDIR`s foreldreundersøkelse

Planleggingsdager i løpet av 2023/ 2024:

Fredag 18.08.23	- Internt i barnehagen
Fredag 29.09.23	- Felles dag for alle Holmestrand-barnehagene
Fredag 03.11.23	- Internt/eksternt kurs
Fredag 08.03.24	- Internt i barnehagen
Fredag 10.05.24	- Internt i barnehagen

Samarbeidspartnere

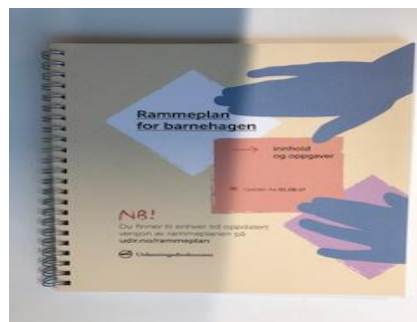
Vi samarbeider med kommunale etater som;

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Barnevernet
- Psykisk helsetjeneste for barn og unge
- Helsestasjon
- Samarbeid om 4-års og 2-års kontroll
- Samarbeid med skole/sfo om overgang barnehage-skole. Dette innebærer også besøk på skole man skal gå på i mai/juni. Siste foreldresamtale sendes til skolen med samtykke fra foresatte.
- På tvers møter – Tverrfaglige tjenester for barn og unge i Holmestrand
- PPT og barnehagen har jevnlige kontaktmøter
- Nettverkskontakt fra barnevernstjenesten har fastsatte møtedager i barnehagen
- BUPA (Barne- og ungdomspsykiatriske avdeling)
- Glenne regionale senter for autisme
- Samarbeider med andre instanser ved behov

Rammeplanens fagområder

Vi har valgt å sette inn fagområdene inn i en års rytme hvor vi har fokus på ett til to av de ulike fagområdene, fordelt på årets måneder. Ved å gjøre dette kvalitets sikrer vi blant annet at vi er innom alle fagområdene i løpet av barnehageåret. Vi har også valgt å plukke ut noen av målene fra fagområdene, som vi har et spesielt fokus på i løpet av disse månedene. Vi er allikevel innom alle målene for fagområdene i løpet av hele barnehageåret

Vennskap

I år har vi valgt å arbeide med vennskap med fokus på egne og andres følelser, som hoved tema i hele barnehagen. I barnehagen legger vi aktivt til rette for utvikling av vennskap, og sosialt fellesskap. I dette fellesskapet blir vennskap dannet og legger grunnlaget for læring og trivsel. I barnehagen erfarer barna å være betydningsfulle for fellesskapet og ha et positivt samspill med andre barn og voksne. Barnas selvfølelse støttes, og de får hjelp til å mestre balansen mellom å hevde egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

«Ingen ville vel selv ønske å leve uten venner, selv om han hadde alle andre goder»

Aristoteles

ÅRSRYTME

Måned	Fagområde	Mål
August	Kropp, bevegelse, mat og helse	<p>-Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute</p> <p>-Bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser</p> <p>-Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser</p>
September	<p>Kropp, bevegelse, mat og helse</p> <p>Nærmiljø og samfunn</p>	<p>--Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaringer inne og ute</p> <p>-Bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser</p> <p>-Sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser</p> <p>-Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet</p> <p>-Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer</p>
Oktober	Etikk, religion og filosofi	<p>-Kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen</p> <p>-Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av ulikheter og likheter i et fellesskap</p>
November og desember	Kunst, kultur og kreativitet	<p>-Barna skal oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet</p> <p>-Barna har mulighet til å uttrykke seg kreativt gjennom ulike uttrykksformer</p>
Januar og februar	Antall, rom og form	-Styrke barnas nysgjerrighet, matematikk glede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer
Mars	Etikk, religion og filosofi	-Kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og blir kjent med religioner og

		livssyn som er representert i barnehagen -Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av ulikheter og likheter i et fellesskap
April , mai og juni	Natur, miljø og teknologi Nærmiljø og samfunn	-oppleve og utforske naturen og naturens mang fold -Få kunnskap om dyr og dyreliv -Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet -Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer

13.